

**ЮВІЛЕЙ ПРОФЕСОРА Д-РА МАРІЇ СПАСОВОЇ
(УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СВ. КИРИЛА І МЕФОДІЯ,
м. ВЕЛИКО ТИРНОВО, БОЛГАРІЯ)**

Ім'я професора д-ра Марії Спасової добре відоме у наукових славістичних колах. 17 листопада 2017 р. відома дослідниця в галузі палеославістики відзначила свій 70-літній ювілей.

У науковому доробку Марії Спасової 15 монографій, понад 100 статей, десятки перекладів текстів зі староболгарської на сучасну болгарську мову, рецензії на славістичні праці, огляди наукових подій. Основна частина публікацій стосується проблем староболгаристики, кирило-мефодієвістики, історії болгарської мови, лінгвотекстології, гомілійної літератури. У колі наукових зацікавлень Марії Спасової – твори Григорія Богослова, Григорія Цамблака, Учителі евангеліє Константина Преславського, низка інших середньовічних пам'яток болгарської писемності. Закономірно, що Марії Спасовій присвячена окрема іменна стаття у ренованому виданні “Кирило-Методієвска енциклопедия”¹, доповнена детальною бібліографією праць ученої й оглядом основних публікацій зазначеної тематики до 1999 року. Марія Спасова є співавтором низки навчальних видань – хрестоматій з історії болгарської мови, підручників з сучасної болгарської мови для іноземців. Під її керівництвом написані десятки дипломних праць, захищені дисертації. За визначенням колишнього докторанта ученої, а нині доцента Великотирновського університету Камена Димитрова, Марія Спасова є взірцем ученого комплексного типу, одним із яскравих представників наукової думки Великотирновського університету імені Св. Кирила і Мефодія.² Саме з цим університетом, Альма-матер професора Спасової, пов'язана її наукова і педагогічна діяльність, саме йому Марія Спасова присвятила 45 років свого життя, успішно подолавши шлях від асистента до професора.

Університет у Велико Тирново з Львівським університетом імені Івана Франка пов'язують давні партнерські стосунки на підставі Угоди про співпрацю, підписаної ще у 1976 р. Саме Марія Спасова, тоді ще молодий асистент, першою прибула до Львова, щоб закласти підвалини нової спеціалізації “Болгарська мова і література” на кафедрі слов'янської філології ЛНУ, яка була запроваджена у 1978 р. Завдяки широкій ерудиції, викладацькій майстерності, чудовим людським рисам, молодий викладач швидко завоювала любов і повагу всіх, хто з нею стикався в університетських аудиторіях та поза межами університету. Марія Спасова викладала болгарську мову не тільки на філологічному факультеті. Вона активно включилася в наукове життя університету, стимулювала викладачів до порівняльних українсько-болгарських студій у галузі мовознавства, літературознавства та історії, консультувала перекладачів болгарської літератури, привернула увагу до багатих і малодосліджених збірок рукописів у фондах львівських бібліотек та музеїв. Стаття Марії Спасової “Похвальне

---

¹ Попова, Т., 2003. Спасова, Мария Антонова. В: *Кирило-Методієвска енциклопедия*, 3. Софія, с.720–723.

² З нагоди 70-літнього ювілею відомої вченої-славістки Камен Димитров зробив огляд життєвого шляху та розгорнутий аналіз наукового доробку професора М. Спасової (Димитров, К., 2017. Проф. д-р Мария Спасова на 70 години. *Paleobulgaria/Старобългаристика*, 41 (4), с.79–85.

слово” Григорія Цамблака на соборі в Констанці і традиції тирновської літературної школи (проблеми стилю і мови)” була надрукована у 17-му випуску збірника “Проблеми слов’янознавства” (Львів, 1978, с.79–8).

Я була серед тих студентів, які на першому занятті з болгарської мови зачаровано слухали поетичну розповідь Марії Спасової про сонячну країну Болгарію, про оповиті легендами стару столицю – чудове місто Тирново на берегах звивистої річки Янтри, у водах якої відбиваються старовинні будиночки біля підніжжя пагорбу, на якому височіє фортеця Цареvec... Саме ці перші враження чи не найбільше упевнили мене в рішенні пов’язати своє професійне життя з болгаристикою.

Дякую, мила Маріє Антонівно! З роси і з води на довгій і благій літа!

Ольга АЛБУЛ